15.09.2022

Група ТУ-2. Основи трудового законодавства. Урок 13. Пільги пов'язані з навчанням

Пільги для працівників, які проходять виробниче навчання

Виробниче навчання -

1. навчання, спрямоване на професійну підготовку і підвищення кваліфікації працівників
2. організовує власник або уповноважений орган
3. здійснюється за рахунок підприємства, установи, організації
4. буває індивідуальне, бригадне, курсове тощо.

Власник або уповноважений ним орган повинен створювати необхідні умови для поєднання роботи з навчанням для працівників, які проходять виробниче навчання (ст. 202 КЗпП України)

- **Заохочення працівників, які поєднують роботу з навчанням** (ст. 203 КЗпП України). При підвищенні кваліфікаційних розрядів або при просуванні по роботі повинні враховуватись успішне проходження працівниками виробничого навчання, загальноосвітня і професійна підготовка, успішне проходження працівниками навчання в навчальних закладах.

- **Здійснення виробничого навчання в робочий час** (ст. 204 КЗпП України). Теоретичні заняття і виробниче навчання при підготовці нових робітників безпосередньо на виробництві шляхом індивідуального, бригадного і курсового навчання провадяться в межах робочого часу, встановленого законодавством про працю для працівників відповідних віку, професій і виробництв.

- **Неприпустимість залучення до роботи, що не стосується спеціальності, яка вивчається** (ст. 205 КЗпП України). У період виробничого навчання, перекваліфікації або навчання іншим спеціальностям працівники не можуть використовуватись на будь-якій роботі, що не стосується спеціальності, яка вивчається ними.

- **Надання роботи у відповідності з набутою кваліфікацією** (ст. 206 КЗпП України). Робітникові, який успішно закінчив виробниче навчання, присвоюється кваліфікація відповідно до тарифно-кваліфікаційного довідника і надається робота відповідно до набутої ним кваліфікації та присвоєного розряду.

- **Оплата праці за час виробничого навчання, перекваліфікації або навчання іншим спеціальностям** (ст. 207 КЗпП України) За час проходження виробничого навчання, перекваліфікації або навчання іншим спеціальностям працівникам виплачується заробітна плата в порядку і у розмірах, що визначаються законодавством.

Пільги для працівників, які навчаються у середніх навчальних закладах

Скорочення робочого часу із збереженням заробітної плати

Працівникам, які успішно навчаються в середніх загальноосвітніх вечірніх (змінних) школах, класах, групах з очною, заочною формами навчання гарантується:

- встановлення скороченого робочого тижня на один робочий день або на відповідну йому кількість робочих годин (при скороченні робочого дня протягом тижня) на період навчального року.
- звільнення від роботи протягом навчального року не більш як на 36 робочих днів при шестиденному робочому тижні або на відповідну їм кількість робочих годин. При

п'ятиденному робочому тижні кількість вільних від роботи днів змінюється залежно від тривалості робочої зміни при збереженні кількості вільних від роботи годин.
- виплата 50 відсотків середньої заробітної плати за основним місцем роботи за час звільнення від роботи, але не нижче мінімального розміру заробітної плати (ст. 209 КЗпП України).

Звільнення від роботи без збереження заробітної плати

У період навчального року працівнику можуть надаватися один-два вільних від роботи дні на тиждень без збереження заробітної плати за таких умов:

- це не завдаватиме шкоди виробничій діяльності
- бажання працівника.

Відпустки

Особливості надання щорічних відпусток:

- щорічні відпустки повної тривалості за перший рік роботи надаються до настання шестимісячного терміну безперервної роботи на даному підприємстві, в установі, організації за таких умов:

  1. працівники успішно навчаються;
  2. навчання відбувається без відриву від виробництва;
  3. бажання працівника приєднати відпустку до часу проведення настановних занять, виконання лабораторних робіт, складання заліків та іспитів, часу підготовки і захисту дипломного проекту та інших робіт, передбачених навчальною програмою. Воно оформлюється відповідною заявою про надання відпустки.

- Працівникам, які навчаються в навчальних закладах без відриву від виробництва, щорічні відпустки за їх бажанням приєднуються до часу проведення настановних занять, виконання лабораторних робіт, складання заліків та іспитів, часу підготовки і захисту дипломного проекту та інших робіт, передбачених навчальною програмою.
- Працівникам, які навчаються в середніх загальноосвітніх вечірніх (змінних) школах, класах, групах з очною, заочною формами навчання при загальноосвітніх школах, щорічні відпустки за їх бажанням надаються з таким розрахунком, щоб вони могли бути використані до початку навчання в цих закладах.

Додаткові відпустки
Працівникам, які здобувають загальну середню освіту в середніх загальноосвітніх вечірніх (змінних) школах, класах, групах з очною, заочною формами навчання при загальноосвітніх школах, надається додаткова оплачувана відпустка на період складання:

- випускних іспитів в основній школі - тривалістю ***10 календарних днів***;
- випускних іспитів у старшій школі - тривалістю ***23 календарних дні***;
- перевідних іспитів в основній та старшій школах - ***від 4 до 6 календарних днів***.

Працівникам, які складають іспити екстерном за основну або старшу школу, надається додаткова оплачувана відпустка тривалістю відповідно ***21 та 28 календарних днів***.

Пільги для працівників, які навчаються у професійно-технічних навчальних закладах

Працівники, які навчаються без відриву від виробництва в професійно-технічних навчальних закладах, мають право на:

1. ***Встановлення скороченого робочого тижня*** або скороченої тривалості щоденної роботи.
2. ***Збереження заробітної плати***.

3. ***Додаткову оплачувану відпустку*** для підготовки та складання іспитів загальною тривалістю ***35 календарних днів*** протягом навчального року (ст. 213 КЗпП України та ст. 14 Закону України «Про відпустки»).